

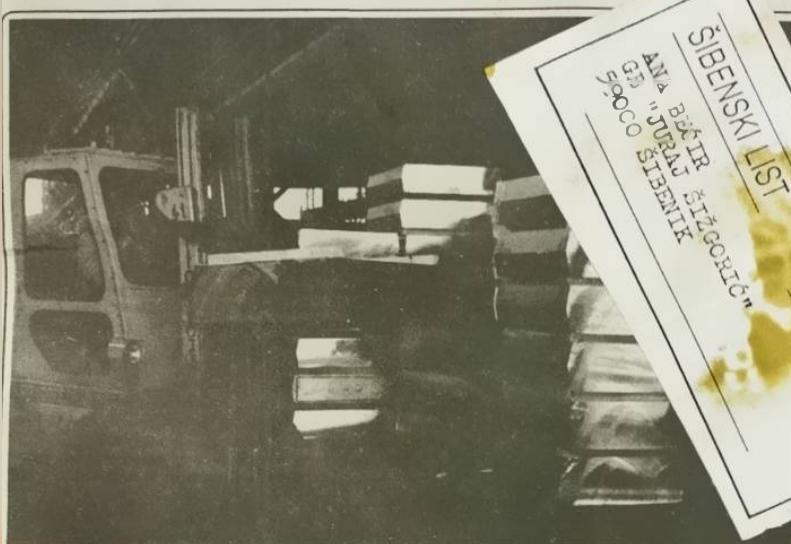
SIBENSKI LIST

GLASILO SKUPSTINE OPĆINE SIBENIK

GOD. XXIX.
Broj 1393

IZDAVAC: INFORMATIVNI CENTAR
Sibenik, 14. srpnja 1990.

CIJENA
3 DNEVNA
IRA

NA GOVORNICI:

Zdravko PETKOVIC,
DIREKTOR TVORNICE
LAKIH METALA
"BORIS KIDRIĆ"

KOGA MUČE BALVANI

STRANICA 3

TURISTIČKI BAROMETAR

Plima cijena - oseka gostiju

upoča izvanpansioniskih usluga i robe u maloprodaji, te licite - novinarske patke - ugavaju ovu turističku sezonu

STRANICA 2.

RAZMIŠLJANJA

PRESELJENJE «VUKOVCA» — PITANJE DANA?

Najkasnije za dvadeset dana treba precizirati mjeru na zaštitu okoliša u pogonu -vukovac-kamenoloma i asfaltne baze -kamenar- te što bitnije izraditi stručni elaborat o sanaciji postojeće lokacije i eksplLOATACIJI kamena na nekom novom području — dva su zaključka sa sastanka radne grupe za prelacenje kamenoloma -vukovac- i asfaltne baze poduzeća -kamenar-, te ali s njima nisu odagnane sumnje — da li je preseljenje kamenoloma, doista, tek pitanje dana?

STRANICA 3.

AUTOMOBILIZAM

GRADSKA BIBLIOTIKA

SLUŽBENI LIST ZAKONI

Gospodo, upalite motore i krenite

Proteklog vikenda, staza od Primoštena Burnog do Grebastice i nazad, pod nazivom "JELINJAK 90", bila je poprište druge brdsko-brzinske automobilističke utrke što se budi za prvenstvo Hrvatske i Jugoslavije. Organizator ovog natjecanja bio je AMK "Šibenik", a generalni sponzor PZ "Primošten Burni".

STRANICA 8

KA STAZA JELINJAK
START

ZLARIN

Ples po žici

Budućnost Zlarina sigurno leži u modernijem morskom prometu, ali i u onome što su otocani spremni gostu ponuditi. Na jesen se na otoku osniva privorna turistička agencija, -koja namjerava raditi ozbiljno-, i na pravil način iskoristiti ogromne mogućnosti Zlarina

STRANICA 4.

STRANICA 3.

PRENOSIMO IZ "SLOBODNE DALMACIJE".

Sve spremno za useljenje

Početkom idućeg tjedna na stambenim objektima u gradskom predjelu Melenze čipi je investitor JNA bit će obavljen tehnički pregled a potom uručeni i bljučevi budućim stanovima. Problemi vezani za priključak voda i kanalizacije na 159 stanova JNA, a koji su odgodili useljenje i time izazvali ozbiljne neoporozume, uspiješno su prevladaeni. Što je međutim ostalo zaključeno i tučer u zajedničkom razgovoru predstavnika JNA na čelu s kontraadmiralom Durom Pajerom komandantom Šibenskog garnizona, i predsjednikom općinske vlaste - mr. Josipom Juršićem te njegovim suradnicima. Razgovoru u izvjesnom vijeću prisustvovali su i predstavnici MTRZ - Velimir Škorpik - te iukovadići komunalnih organizacija i institucija. Razlozi zbog kojih je svajedobno odgodeno useljenje novih stanova na Melenzama odnose se na spor između SIZ-a i komunalne oblasti - Vodovoda - jer je vodovodna redna organizacija zahtijevala od SIZ-a izmještanje golemih stolica novaca na račun izgradnje kapitalnih vodoopskrbnih objekata. U svakom slučaju, nakon energetičke intervencije izvršnog vijeća, a poglavito njegova predsjednika Juršića, cijevovod je spajan, za kojekor pripremljena kompletna dokumentacija, a tako se održuje da tehnički pregled objekta bit će eskluzivan i lako zvana srednja saobraćajnica u naselju Istočno dogovorenog je da se pitanje besporaznoga stambenog objekta obitelji Matić razriješi izgradnjom novog objekta na drugoj lokaciji, te koder u predjelu Melenza. Ovaj zadatak će preuzeti SIZ u stambenoj oblasti - Općinski sekretarijat za razvoj i konštrukciju prostora. Prilikom

naugovora predsjednik IV mr. Josip Juršić informirao je predstavnike JNA o pritužbama MZ Mandaline na ekološku pa i ekonomsku sepeklu uživoj mještana i JNA u ovaj mjesec zajednici. Primjerice se uglavnom odnosi na intenzivnu aktivnost predstnika JNA na sidrištu 2 na malaškoj obali gdje je posjećeno oko 300 elabala radi monitoriranja SO-ioničke dijalitice za uvišćenje manjih vojnini plavila a za što, kako vjeruju u MZ JNA nema odgovarajuću dugovrnosti nadležnih općinskih organa istodobno vrde mjestimi intenzivna vojna aktivnost na obali ugrožava mireni život odašnjih stanovnika. Nezadovoljstvo Mandalinjanina izaziva i zagadljivanje Zaljeva sv. Petra izlijevanjem velikih količina naftne u more, te za zahtijeva hitnu intervenciju izvršnog vijeća, kako Mandalina ne bi uskoro postala - Šibenski Vranje.

Mještani smatraju da je birenje područja dječevanje Armije život i gospodarski prostor stanovnika značajno štetan, a protive se i pozivanju žičane ograde koja je Mjesni zajednici prevonila u rezervat. Podvjeti čemo sve mješte i aktivnosti u okviru propisanih normi da ljudima koji žive uz sidrišta naših brodova život učinimo podnošljivim. Međutim, ne možemo obećati da čemo snimiti sve naše aktivnosti, negrosto jer je riječ o brodovima koji služe za snabdevanje naftom, vodom i drugim, ali čemo nastojati da probleme učinkova u Mandalini neće imati na obogatljivo zadržavajući. Izjava je kontraadmiral Pajer dodajući da će se JNA zategnuti i za primjerenje uređenja MZ Mandalina uvažavajući u punoj mjeri prostorni plan općine i zahtjeve mještana.

Razrješenje Raškovića

Grupa od osamdesetak radnika službe za živčane i duševne bolesti Medicinskog centra uputila je peticiju Upravi Bolnice kojom se zahtijeva da se dužnost Šefu Neuropsihiatrickog odjela razriješi primanjus dr. Ivanu Raškoviću. Kao što je poznato dr. Rašković je u posljednje vrijeme došao engajiran obavezama koje ga su nešto naložile službe. Taj engajman je takočki okupira da nije u stanju izvršavati sve obaveze koje prouzrokuje njegova funkcija Šefu Odjela - navodi se u peticiji te napose ističe njegova prečestas odvratnost a posla i prevlaka politička engajiranost koja mu objektivno ne ostavlja dovoljno vremena za obavljanje funkcije rukovoditelja odjela. -Od Stručnog kolegija naše Službe bilo mu je ponudjeno da svoj radni odnos slavi u stanje mirovanja prema zakonskim odredbama u razdoblju dok je okupiran u jednogodišnjim aktivnostima, ali je on to odbratio, stavljući peticiju, uz napomenu da se zbog djelomičnog ispunjavanja radnih obaveza Šefu Službe cijeli odjel osjeća zaklinutim u svojim pravima i obavezama. Zbog svega potpisani radnici Neuropsihiatrickog odjela Šibenske bolnice smatraju da bi bilo potrebno dr. Raškovića razriješiti dužnosti Šefu te do končnog rješenja imenovati vrisloca dužnosti u Službi za živčane i duševne bolesti.

Povjerenik bez baze

Tvornički krug Šibenskog aluminijskog poduzeća - Boris Kidrić - osvanuo je oblikujeni plakatima s kojih je svih 5500 radnika sindikalni povjerenik TLM-a Radine Šipe Bolnjač pozvao u generalni štrajk 16. srpnja. Na spomenutom plakatu stoji: -Jedan svijek radimo za komunističku bijedu narodu. Općinari su sebi digli 50 posto plaću dok mi i dalje radimo življivima smrćima za njih. Građevna smjena poziva sve radne ljudi na generalni štrajk 18. srpnja 1990. g. - Uz parolu -Solidarnost na djelu-. U poljubiu svajevravog ljeta je, kako re-

košmo sindikalni povjerenik Šipe Bolnjač Inače član HDZ-a. Upravo zbog te činjenice pričednosti vlasti ljudi stranci, obratio nam se - predsjednik Općinskog odbora Hrvatske demokratske zajednice mr. Božo Erlić i tvrdnjom da stranka i ovom inicijativom svake člane nema apsolutno ništa te se od poziva na štrajk energično oglasio. U TLM-u -Boris Kidrić- jutros je zasjedao i Koordinacija sindikata poduzeća koja je očisto osudila postupak Šipe Bolnjača i istodobno zahtijevajući od poslovodstva da dosljedno primjenjuje Zakon o poduzećima.

REFLEKSI
TJEDNA

Razvoj bez promjena

Piše: Petar GARDIJAN

Stigle su nove mјere Savezne vlade koје smo željno očekivali. Novo »čudo« se nije dogodilo. Diler je i dalje čvrsto - uviden - uz marku. Plaće su pozitivnima djelomično oslobođene, a gubitakima još više zamrznute. Privatizacija - nitičeg - društvenog vlasništva odgodena je za bolje vremena, a time i dublja privredna retrama. Vladaju i samoupravlјачima od vrha do dna ostaje da budu i dalje »čuvari mрtvih kapitala«.

Kako čuvati i sačuvati društvenu svajinu u današnjem vremenju? Kako to uspjeli raditi bili su društvenu svajinu sve učestvujuci članovi tada oni koji nijma došla upravljaju — glavni direktori i njihovi bliži i daljnji suradnici? Što tu zelite mogu učiniti na zaštiti općinskih, republičkih i savezni vlasti? Ako se petljuju u poduzeću, neglaju osnovni princip autonomije poduzeća. Ako poduzeća ostave -na miru-, a u njima se nema propisa ostvaruje privatizacija -nitičeg- društvena imovina, onda kakva nem je to vlasta i država u kojoj se ne provode usvojeni zakonski propisi. Kako u ovom razdoblju odvojiti žito od kuka, odnosno

poduzeća koja rade kao dobar i uzorci kolikvi i u duhu zakonskih propisa od onih drugih? Kako razlikovati rukovodioce i rednike — borce za jačanje društvenog kapitala od onih drugih kojima je društvena imovina samo dobar teren za privatno bogatstvo? Pitanja su očigledno složena i osjetljiva. Koliko su osjetljiva pokazuju nedavno podignuta u javnosti -pravilna- rasprava Izvršnog vijeća naše općine o Izvozno-uvosnoj firmi -Comet- sa sjedištem u Münchenu koju je osnovao TLM -Boris Kidrić.

Mada je -Comet- konkretni povod, njezino opravdavanje osnivanja nije cilj ovog ovira. Ovo je samo jedan od bezbrojnih primjera koji su se dogodili u prošlosti a koji će se dogaditi i u budućnosti našeg paneštanja zbog neinformiranosti, naše osjetljivosti, nedemokratičnosti i našeg civiliziranosti. Osnovno je pitanje kako izgraditi i ostvariti toleranciju i uvažavanje, demokratska prava i slobode, ali i odgovor-

nosti, a isto tako kako redovno osiguravati informacije kao podlage za konstruktivnu raspravu. Kako izbjegti niske strateške akcije, a od dobromjerog, a pogrešnog mišljenja, ne praviti »dramu«? Kako se uopće u našim uvjetima razgradiće demokracija demokratski ponosnost? Sigurno da »ekološka demokracija moramo učiti, ali ne da bismo je negirali, već dosjedno primjenjivati. Da ekološka demokracija nije kratka i laka pokazuje nam povijest razvijenih zemalja. Koliko kotač jednostruka je sami znamo.

Privredni razvoj i razvoj poduzeća ni u kojem društvu nije lekao kao »med i mlijeko«. Bez individualnog i zajedničkog napora, bez samoodržanja, bez kritike (kako kaže narod — u brzi) što valja, a što ne bez isticanja vidišljivih uspeha i vidišljivih promjeda, bez privrženosti poduzeću bez napredovanja sposobnih, bez motiva, ciljeva svih zaposlenih, nikome nikada nije uspjelo zadugo u privredi opstati.

Umjesto zaključka neka nam posluži primjer japanskog poduzeća koje se zavala u izuzetnoj samodisciplini, sa-

matričnošću i odgovornostu. Ipak uspjelo kao obiteljsko dugo održati. Poznati američki stručnjak menadžmenta Peter Drucker piše: »Najzametnije obiteljsko poduzeće u Japanu, a isto tako najnaprednije, svake godine održava jednu ceremoniju koja svojom okružujuću nadilazi sve što su entropolazi ikada otkrili u najdubljoj Africi. O Ustoru održavaju sastanak, na kojem prisustvuju svi članovi obitelji, zajedno sa ženama i djecom. I dok se djeca igraju na travnjacima, njihovi roditelji u velikom salonu zavala su igrom poklopi. Oni su bez milorda. Ova je izgleda prikladan da upravlja, neka oda, ova drugi počinje je veliku pogrešku, neka i on ide i tako već kroz sedam generacija, poduzeće se uspijeva održati bez teškoća, budući da svi članovi obitelji rade s mnogo više žara i privrženosti negoli bilo tko, tko bi došao izvana. Međutim, veoma malo obitelji primjenjuje takvu disciplinu s tolikom očitom.«

Da se upitamo: kada bismo mi ostvarili ovaku samotričnost, disciplinu i odgovornost, te promicanje sposobnih gdje bi nam bio kraj?

mum sigurnosnih mјera. Jedini zaključak kog je iz svega ovoga izvukao Ivan Lambaša (razumljivo) najglasniji pobornik čistijeg okoliša jest taj da će ovo, vjerojatno, biti samo još jedno u nizu odgadanih rješenja, kakvih je po općinskim kadarcima bar stotinjak.

Sumnje je izgleda, odagnao drugi sastanak iste radne grupe, održan polovicom ovog tjedna ali jedno je izvjesno — predstavnici -Izgradnje- su milimetar ne odstupaju od stava da -Vukovac- ne treba premeštan, i svi njihovi argumenti svaku drugu ideju stavljaju pod nazivnik povrednog nosensa. Međutim, niko ne održće potrebu etikasne zaštite čovjekova okoliša.

— O ovom problemu u -Izgradnji- se već odavno razmišlja, a to je bila i jedna od ključnih rezulata tog programskog predstavljanja, prilikom natjecanja za funkciju direktora poduzeća. Istakao je inž. Gorislav Kmitić, direktor -Izgradnje-

— Stalo se zaboravlja da Cmice ima oko pet tisuća stanovnika i tri milita zadržavajuće — TEF, -Kamenar- (astalna baza) i -Vukovac-. Ida u ovoj Mjesnoj zajednici, načinost ne treba zapreživati komercu. Istakao je Ivan Lambaša. Siguran sam i da astalna baza ne bi bila postavljena da je u to vrijeme pređednik općine bio iz Cmice. U ovom trenutku, dakle, nije bitno otpreživanje nego pitanje — da li sve to oslaviti Cmici ili ne? Mjenjali (i u otpreživanju i u miniranju) trebalo je ranjiti — sad treba premeštati. Iznati je u svom zahtjevu bio Ivan Lambaša.

Kako je, međutim, većina bila za -slobodnu- obranu problema dogovoreno je ipak, da se -Izgradnji- ostavi kakav takav rok da postojeću lokaciju sanira, poštujući pritom i izjavu inž. Franje Štimca da ni jedna investicija vezana za otpreživanje i promjenu načina miniranja ne može biti skuplja od pre seljenja ili pak napuštanja nalazišta u stanju koje ne ispunjava niti mini-

za. Za -Kamenar- pak, kako je istakao direktor Dane Čobanov, pre seljenje pogona ili ugradnja filtera još uvijek je samo stvar budućnosti, i kako sada stvar stoje moglo bi se jedino govoriti o zahtijevanju pogona. I to zbog nedostatka posla. Što je, uz ostalo, kako je naglasio direktor Čobanov, dobrim dijelom posljedica nekonkretnih općinske politike, koja je dopuštila pronjeti u obavljanju posla na području općine i izvođačima izvan njihovih granica. Zemljopisujući izrazito komunalni karakter -Kamenara-. Izdvajanje oko 200.000 DEM za filtersku postrojenja, uz ovaku poslovnu politiku, za sada je utopija, i nikakva ad hoc rješenja ne dolaze u obzir, naglasio je Čobanov.

Ad hoc rješenja neće biti, ali se na uporno inzistiranje -Zelenih- ostalo pri zaključcima uvrđenim na prvoj sjednici. Potvrđena je tako imperativnost u našu radne grupe i -optimalne liderske prema -Zelenima-. Kako je sada stvar u rukama Izvršnog vijeća Skupštine općina (do zaključenja lista nismo mogli pružiti njegov stav) ostaje nuda da ovo, ipak, neće biti samo jedna u nizu glasnih povika na vuka... A o tome — da li je ovakav postupak privredni nonsens trebalo je ipak misliti ranije.

D. ŠOKO

RAZMIŠLJANJA

PRESELJENJE »VUKOVCA« - PITANJE DANA?

Radna grupa za preločiranje -Vukovca- i astalne baze poduzeća -Kamenar- formirana je nakon što je na jednoj od proteklih sjednica izvršnog vijeća Skupštine općina, izgovoren rečenica (predsjednik Izvršnog vijeća, mr. Josip Jurasić) — -Vukovac- treba preseliti. Medutim, s obzirom na tok prvog sastanka radne grupe, održanog krajem proteklog tjedna, na bi se baš moglo reći da je stvorenica impratljivo. Preje bi moglo reći da je stvorenica iražena rješenja za koja je -Vukovcu- ranije ostavljeno dosta vremena, no, ovaj put uz obrazloženje da se ne smije prenaglići nego sve obavili temeljito i stručno: hoda li baš, biti tako ostaje da se vide, ali je jasno da će -gutanje- prašine skupo stajati i obližnje mještane i -Izgradnji- jedne doslovno druge u vidu -usisavača- prašine.

Prvič, Šlobodan Skračić izjavio je da je način rješenja izvješće rezultat ugovorenog razmatranja problema između predsjednik radne grupe Slobodan Skračić i predstavnika -Zelene akcije- Šibenik. Predloženo je, naime, da se izradi sručni elaborat o ekonomskom značaju postojeća lokacija i na drugoj strani, njene sanacije, uz procjenu olavarjanja drugih kamenih nalazišta.

Ivan Lambaša predstavnik -Zelene akcije- oštoto se suproslavio utvrđivanju ekonomiske

PLES PO ŽICI

Kada Zlarinjani počnu plesati po žici između zaštitne otoka s jedne i razvoja s druge strane, bit će to siguran znak da se nesto pomaknulo

-Veljevo- lakaže zlarsku nju rano ujutro, a cvrčak već slavi još jedan topao dan. Ovoga zlarskog još nisam vidio, ali dok slušam, zamisljam ga, onako lusta i napuhana u dugome tremoru kao posebnu vrstu medu subraćom, kao što je Luciano Pavarotti prva liga među tenorima Svakako, ovoga malog -bodulca- volim zato što volim Zlarin kao što svaki ima nekačav vlastiti olok kojemu se najdraže vraća. Zlarinski momci keda idu u vojsku, ostavljaju bojom napisana poruke na betonu rive. Čitam jednu od lakažih, pomalo zločastu, ali zlarinski aktualnu: SVEDANI ODLAZE U BARCI. OSTAJU VAM KOZE I JARCI! Ispod loga crvenom je bojom napisana koza, tko nije je čovjek a u lakažu su redusobnom odnosu što je gega bi trebalo opisati sa: -Zabranjeno mladima od 18 godina! -Uz još nekoliko grafita, taj je najpočitljiviji, a sve je sreća da ovdašni momci očito ne volje upotrebljavati auto lak i kamene laseade za svoja razmišljanja.

Svedani su zaista očali: ne imajući razumijevanje za neke zakonska rastezanja, a s njima su očali i hoteli za plućne Bolesnike, za čiju su se gradnju zanimali. Došao je medutim, Šibenski -Lotus-, firma za lovni turizam koja namjerava ozbiljno raditi, pa je teško reći da se ovdje nije nešto dogodilo, kao što je teško zaključiti da je to i sve što bi se na Zlarinu dalo napraviti. Naravno, već su predviđana i smiješna evaka planja u smislu: -Što bi laci Talarini napravili od ovakvog otoka? -Zna se, ali mi smo druga sorta

Srednje Trute telno je zlarsko dijete (1955.), diplomirani ekonomist i direktor jedne privredne firme u Sloveniji. Kao čovjek koji na rodni otok donosi finansijsku ne laku i s uvjerenjem glasom

odličan je augavorinik za vječitu lamu -Što učiniti sa Zlarnom?

Postoje inicijative - govori Truta - da se Slovenci svojim ulaganjima ukliječe na Zlarinu kao što ima i zainteresiranih lejljenika. Svakako ima različnih ideja. Šibenski -Jadrantours- napravio je korak, ali je stao, bili su kretkoga daha. Trebali su se na Zlarinu povezati s ljudima. Imaju ovdje čovjeka koji sjedi uglačnom, a to nije turizam, niti od loga može isto biti. Ljudi su, međutim, investirali, štiti apartmane i objekte na plaži, bilo vanpansionsku ponudu. Rješenja, prema Truti, jedno je u kombinaciji poduzetnih privatnih kućišta, a drugo organizirati transfer gostiju, vještice i posredovati u iznajmljivanju apartmana. Naredne proslavu u uvali Bucini vaspire za jednim hoteličićem ali su popustili lanci, pa je bespravna gradnja stigla i tu. Činjenica jest da Šibenska Trgovina i Turizam nisu ovdje našli interes za masovni turizam i ulaganja. Kada se recimo, uradi sv Nikolaja, tvrdava bilo bi to nešto drugo Zlarinu, a recimo, potreban je dio za parkiranje automobila, jer se stranac ovdje ne zadružava dugo i zbog toga što je skup automobil ostavio recimo, u Šibeniku, a ni tamu mu nije siguran.

Ovdje je karakteristično da svu onu koja Zlarni konstite ne finansiraju i njegov razvoj. Za malu marinu recimo, ne bi trebalo puno ulaganja. Naravno, Zlarni mora ostati sečuvan, a trebalo bi razvijati koncept sličnog turizma, za kojega nijedne nismo pokazali smisla. Prema tome, privatnici bi se

trebali ujediniti, ali nikako u onim preživjelim oblicima kao što su mjesna zajednica ili poljoprivredna zadruga Šibenik mora rješavati svoje probleme a teško je očekivati da će i zlarinske ljudi su ovdje misili, bili će turizmu kada dođe voda, pa cesta, a kada je sve to došlo, onda je - sve isto. Koliko god da -Jadrantours- ima sposobnu ekipu, mješani s njima nerado sklapaju ugovore jer ga njihov povjerenik na okolu s nekim svuda a neka protelira. Oni su hoteli bukvali do iznemoglošli a sve što nije moglo stati, stali su ovdje. U svemu tomu nije bilo nikakve selektivnosti. Tu nizam je crmatki posao, a strancu koji dođe nije svejedno da li je blizu mora ili na obali. Za turista se treba brinuti, organizirati mu izlaze, nedoru, i onda će se ljudi vraćati. Bilo je i takvih domaćina koji su gasili svjetla gostima zbog štednje... Prema tome, mnogi bi Zlarnjani željeli kasu na početku mjeseca, da im se plaća ulaz, a zauzvrat da nisja na ponude. Početkom jeseni na Zlarin će doći jedna mješovita agencija sa stalnim kadrom koji će plasirati prodaju. Cilj je da ljudi dobiju turista po gravu, a ne po darpinškim cijenama, pa da se obriremo i dalje mogućnosti su ogromne. Ali, gosi prva katalogozje uopće neće doći ako nema turističkih terena, ili ne hude. Ni moja smještaja za kolice. Na tama treba raditi i sigurno će doći do promjena kada i prevoz morem bude brzi i bolji.

B. PERIŠA
(Snimio: V. POLIĆ)

da i tamo nije u vrijedo suditi za političku uvjerenje, pretpostavljenju misao ili za razne. Tragično bi bilo da se samo iz smjena dousnita ili pak vrši prisilni preonjentaciju postojećih. Ne znamo da će otkrivanje postojećih baš pridonijeti u duljudskim odnosima, izolacijs pojedinim političkim diskvalifikacijama, pojedincima možda i političkom genocidu. Svakakor, sao koji su radili nije častan bez obzira društvenu situaciju, ali nije to samo specijalnost. Makakva sudjela latvima i čile bi na čisti revanšizam i osvjećenju. Nesumnjivo je da greške ne bismo smjeli ponavljati, pa me gde često par i kritički kaže drugačiji u prošlim vremenima i sad uloge i dužnosti su se različito dijelile.

Radi Ivana Međirovića sv. Roko sa površi stilizacijom ručničkog okna se na zgradu Skupštine općine, izgrađen 1911. godine. Naročnik je Šibenski Šibenski, a Šibenski je 1948. godine Odbornici su odlučili da ga se vrati i stavi na njegovo staro mjesto. Vrijeme je da se konačno narod pa i rukovodstvo omete, te da se u nekim budućim vremenima ne igramo praznina, brisanja zabilježanja, prekidanja tradicija, ustajenosti, vika i obilježja određenih razdoblja. Baračka su uvjerenja da od njih počinje se sve novo i jedino. Nikade nije trebalo da li sv. Roko to je jasno, jer bi se svatko i ponosio pogotovu radom Ivana Melirovića, ali je isto tako sigurno da bi eventualno danoj celotračke sa maleg Šibnika i Šibenskog sata također bio vandalizam u svim razinama.

Tristogodišnjica dolaska Srbija na dnu dmiške općine obilježena je crkvom sv. Jovana u Žrnici. Znatičku mitinku posvetio je svoj govor Nikola, a u kulturno-umjetničkom programu učestvuje mješoviti hor Beogradskog lovničkog fakulteta pod ravnateljem Miodraga Žnajića. Hrvatska proslavljena je u nedjelju 8. srpnja godine.

Ukoj je mjeri Šibenska privreda kolonijalnog lakožvanog balvanskog karaktera teško je suditi. Ali jedno je sigurno — sve ovisi o tome kako se na stvar gleda. Po nekad se od šume ne vidi drvo, nekad je obratno, nekad je bitna šuma, a ponekad drvo.

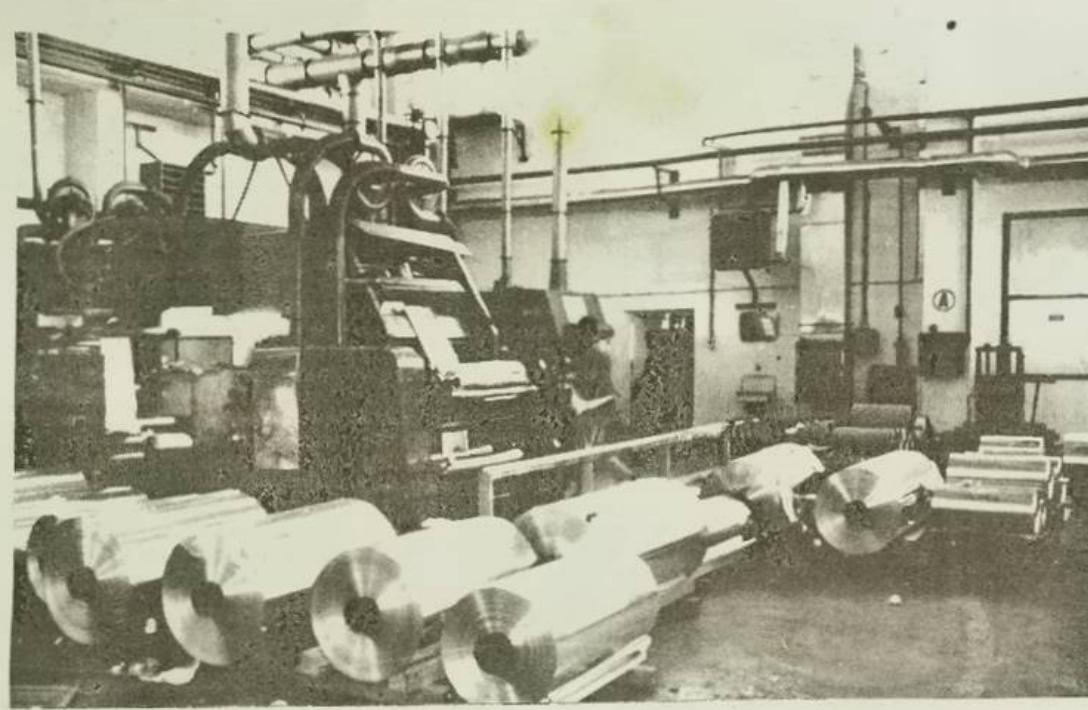
Upravo ovakva razmimočenja povod su za razgovor s jednim, u posljednje vrijeme sasvim sigurno, od najvećih proizvajatelja Šibenske opštine. Zdravkom Petkovićem, direktorom TLM-a.

● Ljudi kažu — gdje ima dima ima i vatru, pa sasvim sigurno i ova prica o kolonijalnom, odnosno balvanskom karakteru Šibenske privrede nisu bez osnove. U kojoj mjeri istraživa kvalifikacija može pripasti TLM-u?

— Tvornica lakih metala je jedno od njenih poduzeća ovakve veličine i ovog tipa, pak i u evropskim razmjerima, koje ima vrlo šaroliku i vrlo razvedenu proizvodnju aluminija, od ingota do najfinasnijih proizvoda. Dakle, na jednom relativno malom prostoru rade se proizvodi raznih profila od najtanje folije, pa do značajnih linglijnih proizvoda. Inače, nije prirodno da ovakve tvornice na tako malom prostoru teže nekoj velikoj finalizaciji proizvoda, jer u pravilu, u velikim, glomaznim sistemima, opterećeni ogromnim troškovima, to ne uspijeva. Velika finalizacija u žališkoj žici, to sam uvijek govorio nema perspektivu. Ipak, ono što je posljednjih godina u tom pogledu napravljeno više je nego u povijesti TLM-a: novi pogon oplemenjenih folija, novi pogon „Elemesa“ u Skradinu, pogoni za hlađne odjeljke, ventilatore, beskonacne sklopke u Lozovcu, fleksibilna i prologorna radionica za invalide rada i slično. Jezikom brojki to bi izgledalo ovako: TLM godišnje proizvodi oko 75 tisuća tona primarnog aluminija, od čega u vlastitom pogonu preradije oko 60 tisuća tona raznih valjanih i prešanih proizvoda, ili 80 posto, od čega se jedan dio dalje finalizira. Preradi se i oko 15 tisuća tona sekundarnog aluminija u ljevačke legure 60 posto tih proizvoda ide u svijet (SAD, Engleska, Nizozemska, Zapadna Njemačka, Finska, Svedska...). Dakle na tržištu gdje se može naći polpuno ista struktura proizvoda niza svjetskih aluminijskih moćnika (-Alcoa-, -Peshine-...), koji su naši izravnji konkurenți. Ostatak prodajemo u Jugoslaviju, od 30 tisuća tona koliko se prodaje na domaćem tržištu, oko 20 tisuća tona ili 2/3 preradije se u Hrvatskoj u Omišu. TOP — Zagreb, Lipovici, -Nikoli Tesli-, -Radi Končaru- itd. To je sve naš proizvod, prema tome ako tržište traži balvane — zašto ih ne prodavati? Osim toga TLM uvozi anodne blokove, što je sirovina našem balvanu, dakle "balvan" (balvan na kvadrat), i to posredstvom švicarske firme -ALUSUISSE-, a proizvoda se u Porto Margheri. Glinica kojom se opskrbljujemo uglavnom je s Mediterana, Ispada tako da Evropa ponekad proizvodi veću sirovinnu nego mi, no — pravila nema. U pogledu finalizacije TLM nije mogao napraviti više. Ima logike da se to realizira u manjim pogonima, i nadam se da će to bili rezultat privatne inicijative. I to u mjesecima izvan Šibenika, time bi se, isto dobro, razriješili i neki demografski problemi. Mislim da će tome pridonjeti i nova zakonska rješenja a TLM je tu da ponudi sirovinu, iako je potrebno stručnu pomoć. Da nije uvijek rješenje u finansim proizvodima potreduje i primjer naših timova koji su ugradeni u brodove -Amorela- i -Izabela- ali ih splitsko brodogradilište više ne traži jer je nabavilo konkurenčnije po nižim cijenama.

NA GOVORNICI:
**ZDRAVKO PETKOVIĆ, DIREKTOR
TVORNICE LAKIH METALA „BORIS KIDRIĆ“**

Koga muče balvani?

i pet tisuća tona poluproizvoda, garantiju vlade Jugoslavije da će, ukoliko bude potrebno ovu obvezu preuzeti ona, te obvezu DDR-a da ugovorene količine otkupi. Ugovor za nadaljnji pet godina obnovljen je u veljači 1989. godine, što znači da vijedi do 28. veljače 1994. godine. Međutim, početkom lipnja ove godine od našeg dosadašnjeg partnera -Metallurgiehandel- sligla je obavijest da od prvog srpnja ne šaljemo više aluminij, zbog promjena do kojih je došlo uvođenjem monetarnih unija, te da je takav ugovor neopraktičan. Što se posljedica liće, naravno da ih ima, jer 16 godina radili s nekim partnerom znači dijelom i razvojnu ovisnost. No, u pitanju je jednostrani čin koji mi ne pruhvaćamo jer mislimo da nisu stvorenii bilo kakvi uvjeti za raskidanje ugovora. Stoga smo dali i dodatni rok našem partneru, a mi ćemo, štitali naše interese morali tražiti, i već smo to učinili pomoć države (odnosno vlade koja je, također, potpisnik ugovora), a isto tako i Sabora Hrvatske. Međutim, nikakav odgovor od ino-partnera još nije stigao. Stoga je cijela situacija vrlo neprijatna, i mogla bi se objasniti rečenicom koju je nešto u Šahu izrekao na sjednici Radničkog savjeta — mi pokušavamo da spasimo ugovor između dvije neposjećene zemlje.

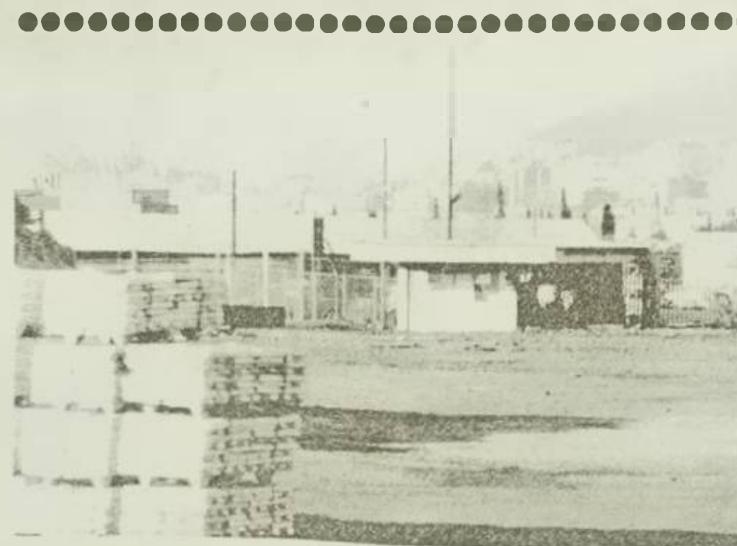
● Što ako nastojanja da se ugovor spasi ne daju efekt?

— Ne preostaje, u ovom trenutku ništa drugo nego da pralimo razvoj dogadaja i donosimo brze poslovne odluke. Vjećujem da ćemo usputi napraviti ono što je za potrebe naših parametara.

● Nadamo se. Nakon ovakvo ozbiljnog problema gotovo je neumjeno s privrednikom razgovarati o politici, odnosno njenim konstaticijama, no, evo i u posljednje vrijeme njeno prisustvo se osjeća i u privrednim sferama. Na primjer, konstatacije da se programi poduzeća moraju prilagoditi programima općinske vlade, a spominje se i potreba

da formiranjem tzv menadžmenta, odnosno TLM-a stručnjaka na razini općine?

— Možda od svih novih ideja i bude nešto pametno, za dobrobit svih ljudi, ali da bude demokratski. Ne treba svaki prijedlog gledati kroz veliko povećalo i ne treba sumnjati u sve nove ideje. Što se nekakvog općinskog menadžmenta tiče, teško je komentirati. U tržnoj privredi, u definiranom vlasničkom odnosu ovakvih primjera nema. Također ni nekakvih stručnih eksperzija koje najavljuju u TLM-u. Čega u zemljama razvijenog svijeta, opet uz iste spomenute uvjete i definirana kompetencije rukovodstva nema. Razumljivo je da se takva ideja radaju u situaciji nedefiniranog vlasništva i iste takve uloge Sindikata, Radničkog savjeta i poslovodstva, te uz činjenicu da svaki pokušaj zakonodavca da to na neki način regulira padaju u vodu. Za ovo i sve drugo treba još dugo trenirati demokratičnost, a što se često spominjanog ulaska u Evropu liče — ni njega nema bez jakih malenjalnih osnova u svim privrednim i društvenim segmentima.

tečaj imaju najviše utjecaja i to na galvinskog na izvozno orijentiranu privredu, posebno onu koja ostvaruje pozitivnu deviznu bilancu u inozemstvu — konkretno u TLM-u ona premašuje 75 milijuna dolara. Čak i u ovakvim nesigurnim uvjetima nije se dogodilo da je kasnala isplata osobnih dohodaka, iako je razina zaduženosti firme doista velika, ponajprije kreditima za lakuću reprodukciju koju su logična posljedica povremene nelikvidnosti, koja prati posebno velike privredne sisteme gdje je svaki dan nepredvidiv.

● Nepredvidivi su i poteri općinske vlade. Jedan od njih je velo na izgradnju marine u Podsolarskom. Kako Vi taj postupak komentirate?

— TLM je investitor marine, a o obustavi izgradnja dozajnemo posredno i to opet na od zvaničnih organa. Nalog za zabranu upućuje se -Dani Rončeviću-, koji je u financijskoj konstrukciji sa svega 12 posto na dnu ljestvice nosilaca investicijskog programa, dok je TLM uverljivo prvi sa 71,70 posto udjela u predračunskoj vrijednosti investicije. Nejasno je zašto se tek sada cijela zamisao dovodi u sumnju, nakon što su obavljene sva potrebna predračudna od investicijske studije, suglasnosti poslovne banke i nalaza o ekonomskoj opravdanosti do izvedbene dokumentacije i elaborata o zaštiti čovjekove okoline. Za izgradnju marine opredijelili smo se polazeći od procjene da je to profitabilan projekt, te uvažavajući i ono što godinama nije riješeno, a to su otpadne vode TLM-a u Podsolarskom, za koje bi se zahvaljujući marinu u vrlo kratkom roku našlo rješenje. Uostalom već je zahtijeno mišljenje stručnjaka iz Savezne Republike Njemačke. Mi se nadamo da će u izvršnom vijeću Skupštine općine slučaj uskoro biti razjašnjen, kako javnosti o svemu tome ne bi stekla pogrešan dojam, jer doista je sve rade no u suradnji s organima općine, posebno ekološka studija, koja je uz to i nekoliko puta doradivana s ciljem da se pronađu najefikasnija rješenja. Ukoliko bi u ovom trenutku izgradnja marine bila zaustavljena mogli bismo govoriti jedino o neprocjenjivoj malejalnoj šteti. Uz to predračunska vrijednost marine je oko 9,5 milijuna DEM, ne treba zaboraviti da je riječ o sredstvima koja su osigurana prema Zakonu o oslobađanju dijela obveza iz dohotka, i prema odluci Sabora a zna se da su prošli put samo doista profitabilni i ekološki prihvataljni programi.

● TLM ovih dana teško je zabilježiti i u pričama o smjeni rukovodstva?

— Rukovodstvo je izabrano legalno, demokratski, tajnim glasanjem, uz predloženi program rada. U uvjetima promjena na političkoj sceni Hrvatske ne vidim nikakvog razloga da se istim automatizmom mijenjaju i privredna rukovodsiva jer tokom izborne kampanje zaključio sam da se politika u privredi niješali neće. To što su neki ljudi sada na nekim političkim funkcijama nije nikakva garantija da će i ostati, ukoliko u uvjetima koja diktira tržišta ne budu u trendu sa znanjem i sposobnostima, i kao pojedinci i kao timovi. Sve bi to bilo normalno, no moram priznati u zadnje vrijeme događaju se slvari koje ne mogu objasniti i puno toga što čujem ne mogu svestrati nigdje drugdje osim pod nivojem i izmišljotine i bležanju vani plaćanju milijuna dolara olavarjanju privredne firme, hapšenju i tako dalje. I to ne samo onih koji su sve to čuli nego i uvidjeli svojim vlasništvom očima. To naravno mora oplatiti svakog čovjeka njegovu obitelj posao. Ako se to metode kojima treba stići do cilja (višeg) društvenog cilja, paoči se samo gdje su tu interesi Hrvatske i njenog gospodarstva?

»Previše verbalizma i nerazumljivih formulacija«

„I u oblasti protupožarne zaštite dade se zaključiti da je ovo društvo u biti neorganizirana družina i da konacno, svatko mora na sebe preuzeti odgovornost za provođenje odluka. — kaže dr Boris Kale, sekretar Sekretarijata za opću upravu SO Šibenik i potpredsjednik Izvršnog vijeća

Vijest o požarima na našem području, način na koji su nastali, a svaki je nov požar ujek i novi dobar pogodak za razvijanje i djelovanju protupožarne zaštite u općini. Prijedlog ovogodišnjeg programa protupožarne zaštite podnesen i Izvršnom vijeću općine Šibenik prije skoro mjesec dana. Zapadom je u ovome - vremenu nova vlast - kao Program na kojem je općinska vlast imala dušto utjecaja, a sudeći po njima - sastavljeno je da nije bilo jasno da su te vlastne promjene u s njima - rezultat. Ne u pravoprednom smislu, što oviče i nije veliko, već u svestnosti i najprepoznatljivijoj terminologiji, što novi ljudi na vlasti zahtijevaju na svakom području, a posebice tako debljinoj djelatnosti, kao što je zaštita od požara.

Svatko kome je malo stalo do ovoga grada, pamti nemaju požar što nas je ostavio bez prepoznatljive oblike Šubićevca. Kamenara pretvorili su u doslovce u mjesec dana. Padajući četvrti, pamte, međutim, analize obavljene povodom toga, zadržali koprivnički uglovnički pojednostavljeni mogu znati na konstataciju - da je požar bio uništio šumu, da je bio o slaminama, nepogodni vodovi itd.

Stoga je i novi sastav gradske vlasti, dvije godine nakon plamene katastrofe analizirao mnoštvo detalja i u vezi s tim, ne da bi - nekome radić o glavi - već da se u toga događaja izvršnu zariđuju za budućnost i istaknu pogrešku koja se više nikada u organizaciji protupožarne zaštite ne bi mogla dogoditi.

Spajajući tu analizu, koja je potaknula mnogošću grešaka u vodenju akcije gašenja, nestručnom procjenom i neposredniku, slabe uređenosti žarišta-deponija smjeća na Bikarcu i predloženi Program zaštite za ovu godinu, sekretar Sekretarijata za opću upravu Općine Šibenik dr Boris Kale kaže: „Na Izvršnog vijeću smo započeli da je Prijedlog previle detektivskim preplanom stanja termina koji nisu na znaku i nikome nista ne govorile. Osobno - to govorim u vlastito ime - stakao sam dojam kako grada nije ni moral, niti je na kraju, niti papirima ugasili sam, već da će velrogasci odmah otiduti i to napraviti umjesto njega.“

„Terminološka nepreciznost, ili nerazumljivost, potvrdila je ostale nejasnoće?“

„Cijete, saglasivat će koncept frizologijom i terminologijom iz Za-

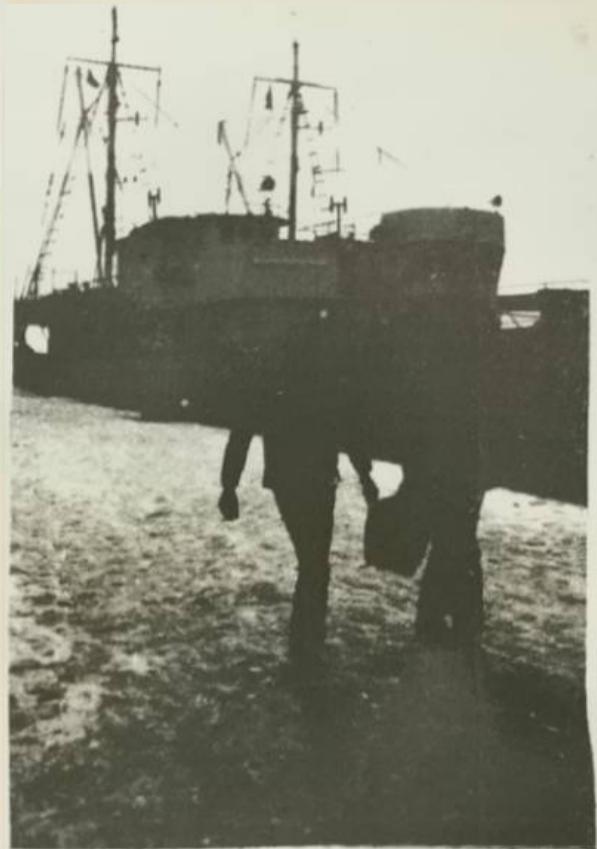

kona i poduzetničkih akcija Recimo da ne može drugačije. Ali predloženi Operativni plan neprecizan je i u određivanju zadatka pojedinim subjektima. Što su sve - snage za gašenje, pa - grupe gradenja, - sve raspoložive snage, - zatim voda svih tih snaga. Ovo što je najveća lopta za svega toga ne može zaključiti u kakvom su omi odnosima Nedostatku preciznosti.“

● Što bi, prema primjedbama, trebalo učiniti?

— Naglasak mora biti na preventivnim, kako je to svakog, a nije ništa novo i u našem, važećem Zakonu imamo Centar za gašenje požara, da bi davao dobrovaljnih veliko-gasnih društava u čitavoj općini. Da ih imamo i nekoliko puta više, neće biti efikasniji, ali neće biti ništa više efikasnog bez preventivne. Sumnjava mi se da će se učiniti i nešto učiniti, ali i da se učiniti učinkovito. U svjetu funkcioniра sve, pa to treba i preuzeći. A što se ističe na pridržavanju zakona, u koju god da stvari uđemo, vidljivo je da smo u bilo neorganizirana družina, i da konacno svatko mora na sebe preuzeti odgovornost za provođenje zakona. Tako gde država jedino mora biti bio efikasnija. Želimo li rad i dobro organiziranu zajednicu, jest njenja kontrolna uloga. Cilj je da se kontrolišu norme — tehničke, tehničko-predmetne, da se vidi koliko se pravni poredci ostvaruju u životu izvršno vijeće općine u sadašnjem sastavu, u vezi s tim stavio je sebi u zadatak da svoje preustrojstvo u nadzoru i kontroli ne osigurava samo u pogledu zaštite od požara, već i u svemu što sam naveo. Što će mu i postojeći zakoni kao i budući, omo-gućavati?

B. PERIĆA
(Snimio: V. POLIĆ)

Sezdesetak ljudi jevaju da se u blizini Tribunja kočarevaju, iako se u blizini bez obzira na godinu dana na tom području

Profesionalni ribar iz Tribunja uputili su peticiju predsjedniku Vlade Hrvatske i republičkom Komitetu za poljoprivredu i šumarstvo u kojoj traže da se od 15. srpnja ponovo dozvoli kočarenje na području Blitvenice.

Republički je inspektor za ribarstvo naime prije 15. srpnja privremeno zabranio kočarenje na tom području zbog velike izlovljenosti i upravo na zahtjev Udrženja profesionalnih ribara na moru. Tribunjici, međutim, sada smatraju da bi ta privremena zabrana trebala prestati jer je vrijeme mirnog i dobro poznatog vremena Škrmpa prošlo a ukoliko se to ne dogodi prije da će bez obzira na zabranu početi na tom području kočari od 16. srpnja.

— U Tribunju imamo dvadesetak koča a oko 300 ljudi živi upravo od ribolova — kaže nam Joso Grubišin, profesionalni ribar iz Tribunja. — Zabrana ribolova oko Blitvenice najviše je pogodila nas Tribunjce jer mi jednostavno nema moći govitoviti. Moramo idi do Jabuke a to nam je skupo i nevjernostljivo. Munterskim ribarima i ribarima iz Rogoznice je lakša, njih ova zabrana ne pogoda jer mogu loviti oko svog područja. A što nama preostaje? Mi nismo protiv zabrane kočarenja na pojedinim zonama ali želimo znati od kada do kada one traju i želimo da se te zabrane donose na temelju ispravnog objeg londa a ne nasumice!

Tribunjski ribar u svojoj peticiji izražavaju nezadovoljstvo nečinom na koji je zabranjen izlov oko Blitvenice poslovna zbog toga što ih pravom nikto nije konzultirao niti su uvaženi njihovi prijedlozi i primjedbe. Naglašavaju i da se od

PISMA ČITALACA

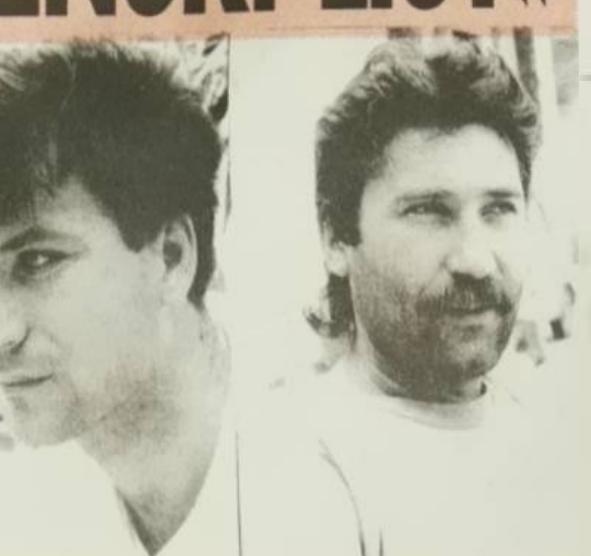
Pravna držav

Dokazivali da u Šibeniku nema dovoljno prostora za parkiranje vozila zbijaju na neophodno, ali je zato nužno posvetiti nekoliko redaka događaju koji se zbijaju prije nekoliko dana, a koji se od vremena do vremena ponavljaju. O čemu se radi?

Ispred ulaza u željezničku stanicu postoji parkiralište namijenjeno laski vozilima. Na to nisu upućuju oznake na kolniku i prometni znak, ali i jedan ilegalni znak, negrapisano i nespretno izrađen i postavljen. Unatoč zabrani mogu voziti na mogu odoljeti slobodnom prostoru pa tako učinku mjestu na 16 metara dugom parki-

raštu svakodnevno zauzimaju nešto. Mnogi če za svoje ponasanje nadzirati u tome što se takođe na parkiralištu pojavljuju samo u vremenu dolazanja iz Zagreba i Beograda pa bi vozila bilo neiskorištena. No zna-

Lut zbog toga što nije imao slobodno parkiralište svog vozila - dosjetio je očaj predmet i pred očaj doku nijes uzbacio po jednu ili dve na svakom od osam negrapisanih vozila. Žalost zabrani mogu voziti na mogu odoljeti slobodnom prostoru pa tako učinku mjestu na 16 metara dugom parki-

- Šibenski list - kupljenom kao druga novina, gi će čitalac reći - zbog navike ili lata razloga. S malom prati i velik broj neprimiraka, općinsko ne može, ili ne može konceptcijom, kontaktačnim dnevnim novinama, je zacišelo, sve očekujući predmet jedne analize, napraviti i sugradane pitanje o lokalnoj novini.

Ivan Smale, Čujte, list nije dobiti bio bolji, trebala bi stupljena Šibenska regionalna novina do Skradina, također više pisani o dima, rednicima,

KAMP ENICKI IN

Tribunja zahtjevna ukine za Blitvenice. Uko-
di prijeđe da će, tu, početi koča-

STANOGRAĐNJA

Četvorni metar stana 2000 DEM

Gradnja stanova za tržište na Baldeku bila je okončana kako išček u Šibenskoj - Izgradnji, do svibnja iduće godine naravno ukupna ne bude neplaniranih zastoj je.

Aruč je o 87 stanova, ukupne površine od oko 3000 četvornih metara, od kojih će svaki biti prodan po cijeni od 1.970 njemačkih maraka. Do sada su prodane 34 stana, što je 40 posto raspodještva stanbenog prostora, a u toku su pregovori sa drugim pojedinačnim kupcima i firmama koje su također zainteresirane za ovu. Imaće uvid u povoljnu stanbenu lokaciju 760 četvornih metara poslovnog prostora i 28 garaza već su raspoređani, i to po cijeni od 1.700 odnosno 1.150 dinara po četvornom metru.

Ukupna vrijednost radova na Baldeku je oko 90 milijuna dinara, a očekuje se da će svi građevinski betonski radovi biti okončani do polovice rujna ove godine.

Uglavnom prema planu gradi se i objekti na Metarskim zemljištem, također, namijenjeni tržištu, sa 1.700 četvornih metara stanbenog prostora. Do sada je po cijeni od 1.450 dinara za četvorni metar prodano 63 posto stanbenog prostora ili 15 stanova, prosječne veličine od 70 četvornih metara. Kako je učinkovita vrednost cijela stanova namijenjenih tržištu na Baldeku i Metarskim uveliko vala je na 1. starović pred paviljonom lokacije, nisu na pristup razgrabišteni već je, naprotiv, prodano tek 44 posto ukupnog stanbenog prostora, što zbog već urušene nelikvidnosti - Izgradnje- može, dočinjem dijelom, usporiti započetale radove.

D. FERIC

na naš način

reksisti ubuduće klone tog parkirališta, ali svi se iščekuju jednu stvar. Svaka država ima organe za provođenje propisa, odnosno sancija onima koji propisu nisu uvrstili i u praksi zalažemo za povećanje pravne države.

toga dana kad i mnogo puta prije je bio brži od države Puno brži, to je prahodne noći sanjao da je da mu se takva uloga sviđala. Ali ipak nije ni sudeo, niti bilo koji dru-

Dražen NINIĆ
Šibenik

Bore Vukšić — Šibenski list kupujem rijetko, a kada ga prolisam, onda je prvo što zamjećujem, malo sponskih tema. Kada se u njemu više bude pisalo o sportu, tada će ga sigurno kupovati. Politika, čini mi se, ima dosta, i previše, a to me na zanima.

Vlomis Vučko — Šibenski list čitam, tj. kupujem redovito — svake subote. Moram reći da je to prvenstveno iz navike dugogodišnjeg kupovanja, negoli iz nekih drugih razloga, dakle informativnih. Često se dogodi da ga i ne pročitam uopće. Mislim da nije rijetka pojava da se ponavljaju teme i napisni koje sam prije mogao pročitati u "Dalmaciji", a to je očito stvar konceptcije koja bi trebala biti bolja.

B. PERIŠA

(Snimio: V. Polić)

ovaj naš list informativno slabiji od "Dalmacije", a ja se ne mogu pohvaliti da ga čitam redovno.

Milovan Karlo — Šibenski list, ako ništa drugo, a ono barem redovno prolisam. Čitam ga - tu i tam, ovisno o temama. Svi dijelovi općine trebali bi biti više zastupljeni s aktualnim događanjima — od privrednih do političkih. S dobrim komentarima o dnevnim temama, a posebno bi trebalo pratiti novu općinsku vladu, njen rad i bilježiti sve korake.

Rajko Kraljević, vozač — Ne kupujem "Šibenski list" redovito, jer mislim da po količini i kvaliteti informacija zaostaje za recimo "Dalmacijom". Kada ga i kupim, uglavnom prolisam i preletim stranicu. Mislim da bi trebao biti zanimljiviji, intenzivniji, s dobrim komentarima iz privrede i politike.

CENTAR ZA ODGOJ I USMJERENO OBRAZOVANJE

Za većinu upisi okončani

U prostorijama Srednjoškolskog centra ovih je dana, u odnosu na pretekla tjedne, neubjeđena ština. Za većinu završenih novinceva, a ima ih blizu 1300, upisi su okončani ugovornom uspiješno. Na radnom mjesecu u zgradi Gimnazije ostali su oni koji maće veliki dio i ovog ljeta proteći u srednjem obrazovanju papira i formulara učići nove školske godine knjige i za srednjoškolce odgođati već u prvom ljetu rujna.

Učenici koji se nisu upisali ni u jednom od preteklih dva roka priliku će dabanti još jedanput na samom kraju kolovoza. Nekoliko slobodnih mjeseci u jednom odjeljenju matematičko-fizikalne struke, te u metalurgičkoj struci i pomorskom prometu biti će sve što im je preostalo.

Najprije su, dakako, -planule i ova godina atraktivne struke, pa su tako već u prvom upisnom roku počinjena sva mjestila u dvema odjeljenjima opće gimnazije, u jednom od

jeljanju hotelijersko-turističkog smjera u dvema odjeljenjima zdravstvene struke u isto tako odjeljenja ekonomski i ūrgačke struke, u jednom odjeljenju upravnog smjera, čestovno promete i logističke struke, te u tri odjeljenja elektrotehničke struke.

U drugom roku upisivalo se još u strojarsku metalurušku, dvopravrednu, kemiku i poljoprivrednu struku, i pomorski promet u smjeru birotehnike u upravno pravnoj struci u kulturno umjetničku struku u smjeru ugostiteljski rednik, te u jedno odjeljenje matematičko-fizikalne struke.

Upisi u prva razreda Centra za odgoj i usmjerenje obrazovanje donijeli su ove godine raznovrsne, kao u programima i strukama, koje su bile predložene učenicima tako u samom poslovku odabira. Svoja mjestila u srednjoškolskom obrazovanju ponovno je (kančno rekli bismo)

naša opća gimnazija, tek s dva odjeljenja doduše, no valja vjerovati da će buduća reformirana srednja škola povratiti značaj nekadašnje Gimnazije. Ova je godina osim loga ponovno bio za upis važan prije svaga uspjeh postignut u osnovnoj školi, pa klasifikacijskog posljedka nije bilo za jednu predloženu struku.

Jedan bi po svemu sudeći trebalo donijeti nove korjenite promjene u srednjem obrazovanju vratiši gledati na mesta sedačnjih glomaznih i nefunkcionalnih centara, s novim primjerljivim programima, kao i otima nemijenjenim pre svega nadarenim učenicima. U programu nove hrvatske srednje obrazovanje će vjerujemo, dobiti primjerenije mjesto od dozadnog. U cilju rizvanja sposobnih i obrazovanih kadrova, a u interesu svih nas i posebno generacija koje dolaze.

2.P.

Akcija sigurnosti

U okviru međunarodne akcije "Minus 10 posto", koja se provodi i u nekoliko zemalja, u Stanici prometne policije u Šibeniku, prikupljeni su podaci za prvi deo mjeseca ove godine. Provadeno je ukupno pet akcija, od toga tri lokalne, jedna savezna i jedna republička. Obavljena je kontrola alkoholizacije vozača, svjetlosnih uređaja, sigurnosnih pojedinka i brzine kretanja vozila — i to na području Knine, Omilje i Šibenika. Prema tim podacima, smanjen je broj ukupno stradalih osoba za oko sedam posto, a na samom području Šibenika za 18 posto. Smanjen je i broj nesreća u kojima je vozak bio brzak dok je zabilježen porast broja prometnih nesreća, uveravajući alkoholom i to za 30 posto. Isto tako, porast je i broj nesreća zbog neispravnosti vozila. To i ne čudi, a obzirom na starost vozila koja se kreće nešto manje.

U isto vrijeme prošle godine, ukupno je poginula devet osoba, ove godine sedem. Ozlijedenih je bilo 147, a u prvi deo mjeseca ove godine 125.

IZ STARIH ŠIBENSKIH ALBUMA

TRKAČI HITRIH NOGU

Nekada se trčalo i trčalo iz gosta i ljuđem. Zbog prestiže i hrabrosti. Pa se tako snage trkačke odmjeravali Split i Šibenik. Nakon Davno 1939. godine još Kad je Šibenčan Miljenko Juršić rečen Miško (ne sliči krajnjem lipovcu polukao splitsku trkačku eštitu).

— Kad je ispaljila metak i mi potrcali po mjestu sam, adio moj Miško, ovi čelić prebačili ka ništa. Jer je sam bio u obične čarape, a oni u sprinterice. I prije 50 metara oni ka zecom prvi ne morat im ništa, ali poslin

logu prvi je. Onda se naši Peškot i moj učasnik me grli i jubili, a Splitan neće da leži u vrijeme i da će se ponoviti. Onda se ponovile do 1. sat vremena — kako je bilo u prvi, tako isto i u drugoj trci. Poslin toga i oni su mi čestitali, istu večer slikali me 6 slika, a - Novo doba- je pisalo da će jednog čana postati novi Despot nač doček u Mandarine koja je bio eruk Jugoslavije na 400 metara.

Tako bila je nekad. A danas?

LUKSI, ŠIBENSKI SUPER PAS

Luksi je bio sumnjača pas u Šibeniku. Puni 20 godina od 1927. po daleko veću je bio super pas. Prema kazivanju Miljenka Juršića, u Šibeniku je bio sva oba, mu je bio hafan i on skoči i trenutno po četiri godine je s nama igrao u učilištu Šibeniku. Žigmar je prometna koja i doček — on je glas je doček bio je dobro, kada vrsta da je parta i na početku doček vrata već je sebe, a neko je bio krenuo na vremenu pasa, ona o slavi Jugoslavije i i žigmar, pa su ga Tihomir za ovo bio je raga i kove pasa bio učili i na smrt. Naredili su pasjaku, a to je u Šibeniku bio jedan Cincancic da ga učili i učili i bio bi tako da nije bio drugi Tihomirica onih u Komandama mire je da partuju koji su stali u kući od Štanca da je bio antropologički disperzor i koji su dobro znali Luksi pa su rekli pasjaku, prešlo sebi i dalje od drugog pasa tj. Luksi i ne samo to nego da dobije motor da Luksi vratio vlastnu kuću na mjestu i on je turan am ba i prvi krovio sje na motor i samo što nije krenuo. Pa ga je tako Vinko Matazzi i usmio. A norma stavlja Šibenčanu koja nije poznata Luksi je par ve-

PRENESENO NOĆ PLAMENIH DOJAVA

Samo u roku od deset sati
davatelj vatrogasnih intervencija.
Otkud tollira požara usred
prohodane noći?

Za šibenske vatrogasce najveći požar u istoriji i pretpostavlja se da je duga leglo i velik tanko. Bomo u roku od 18 sati bilo je devet intervencija. Uz vod pozneči vatreni požari u bojemu je usprkos angažiranju velikog broja vatrogasaca te svih dobrovoljnih društava te, naravno, profesionalaca iz Šibenika i njihovih kolega iz Trogira. Izgorjelo je 80 hektara mokrija, velikog raslinja, masline i nešto buva, dio požara koji su izbili, pretpostavlja se da su učinjeni da svih onih nisu poslije napravljene ili, a bilo je i toga, posljedica labrenja električnih vodova.

Utorak je započeo intervencijom na Šubičevu kod Vodice sveti Ivan gdje su vatrogasci stigli u devet sati i deset minuta. Odmah zatim pokrenuli smo u Rogoznicu da bismo u 12 sati i 30 minuta moreali intervenciju u Dragi gdje je jedan privatni pello smrdo. U 17 i 40, u neposrednoj blizini robne kuće na Vidicima, gorjeli su borići i trave. Vatra je ugashena a ostalo je zgarjato u samom naselju od 50 četvornih metara. Već u 18 sati slijedila je dojava da gorj u Jadrovcu. Vatrogasci su izbili na teren i ustavili da je dojava bila lažna. Samo 25 minuta poslije gorjelo je Še Panova u Bilicama. Dok su vatrogasci stigli, mještani su ugasili vatru koja je zahvatila metiju. Slijedeći požar bio je u deset minuta poslije ponavljen. Puna dva sata vatrogasci su se borili s vatrom u zaseoku Grubljeći u Bušnici. Novi požar izbilo je na potoku od Vodice prema Okitu. Vatrogasci su proveli ostatak noći gasiti ovi požari. Izgorjelo je tri tisuće četvornih metara velikog raslinja. Dok je tražeći ovaj požar, stigla je dojava da gorj u Murteru u predjelu Štanice. Vatrogasci su izbili na teren, ali je dojava bila lažna. U povratku su učili na požar kod Jasine gdje se lekrenjem raskinula mreža zapaljio niski mališnjak i trave — kako Ante Bodul, direktor Centra za zaštitu od požara

— Šibenski vatrogasci tako pretpostavljaju da ovi nisu ni oba sklopili. U toj teškoj noći odmoglo im je bura. Na stražu, vodena posjeda, je bez velikih posljedica. Naravno, izuzimajući II. onaj kod Rogoznice. Ono što ostaje učiniti u zraku je još pitanje: otkud ovi požari usred, iščekli bismo, za njelo prohodne noći?

7. KONTINENT

Ideja nailazi na veliki odjek u svijetu

Medunarodna komponenta pokreta jedno je od njegovih obilježja. Ukoliko bismo Organizaciju ujedinjenih naroda označili kao organizaciju odraslih, onda bismo Sedmi kontinent mogli označiti kao medunarodnu organizaciju djece. Između ovih organizacija bilo bi sličnosti ali i razlike. Medunarodna organizacija 7. kontinent vjerojatno ne bi poznavala instituciju -velta-. U njoj ne bi bilo blokova, svrstanih i ne-svrstanih. Ako bi se ta djeca i grupirala, vjerujemo da bi to bilo društvo, nego što to rade njihovi roditelji.

Jugoslavenski odbor za realizaciju ideje Sedmog kontinenta, kao što smo naveli, upoznao je s ovom akcijom generalnog sekretara OUN gospodina U Tantu. Pismo je imalo ovakav sadržaj:

-Gospodine generalni sekretaru-

Imam čast da Vas obavijestim da je Skupština općine Šibenik donijela odluku da otvoriti posveti otok Kakan, nedaleko od grada Šibenika, kao dio svoje komune dječi svijeta.

Zelja je Skupštine općine Šibenik da se otok nazove 'Sedmim kontinentom'. Upravo se razrađuju planovi u smislu stvaranja potrebnih uvjeta i odgovarajuće osnove za organizaciju stalnog boravišta i zajedničkog života i odmora djece svih nacija, rasa i vjera.

Cilj ove akcije sastoji se u mogućnosti ostvarivanja prijateljske suradnje, medunarodnog bratstva i razumijevanja barem za jedan skroman broj djece koja će iz sretnih dana provadenih na ovom otoku ponijeti nadahnute za svoj budući život.

Upoznavajući Vas s ovom odlukom želim naglasiti da to činim u ime općine Šibenik i u ime Jugoslavenskog odbora za realizaciju 'Sedmog kontinenta' koji me je i posebno zadužio da Vas zamolim da Vašu moralnu podršku ovoj ideji.

Odbor će tražiti suradnju UNI-

CEF-a i UNESCO-a u cilju pronaalaže na najboljih putova i načina za priobivanje razumijevanja i suradnje ljudi dobre volje iz svih krajeva svijeta.

Smatram svojom dužnošću da Vas redovito obavještavam o toku napretka ovog poduhvata i želim da Vas uvjerim da će Odbor visoko cijeniti Vašu moralnu podršku i hrabrenje.

PREDSEDNIK ODBORA

Prost. Ivo Llavaković

U svom odgovoru na pismo, direktor kabinet-a generalnog sekretara OUN Robert G. Miller izražava izuzetno zadovoljstvo i sreću što je došlo do ove ideje.

U Šibenik stižu brojna pisma podrške iz mnogih zemalja. Na svim kontinentalima pročulo se o Sedmom kontinentu. U vezi s tim, čak neke poznate ličnosti dolaze u Šibenik na otok Kakan.

Tako je lokalitet budućeg sastajališta djece svijeta posjetio Bama Arvind, stalni predstavnik Programa UN za razvoj Jugoslavije, gospodin Birger Halden, direktor Informativnog centra UN za Albaniju i Jugoslaviju, gospodin Virgilij Rodullen, član CK KP Rumunjske i pomoćnik ministra prosvjeti i kulture, te gospoda Josephine Baker Junek ekspedicije i autor knjige -Kon-Tiki-. Tor Hojera odrekao se daljnih autorskih honorara od knjige koja uzbuđuje moćnu ideju je oduševila i Dane Key, Jul Brinera i Petera Ustinova.

U okviru programa proglašeno 30-godišnjice planirane organizacije Jugoslavije — u listopadu 1972. godine u Šibeniku je zasjedao Savjet za stvaranje i zaštitu djece Jugoslavije. Kao gosti Saveza u Šibenik su doputovali predsjednici i predstavnici planiranih organizacija Italija, Finske, ČSSR, SSSR, Poljske, Mađarske i Bugarske. Domačini i gosti skupu su posjetili otok Kakan. Detaljno su informirani o aktivnostima vezanim za ideju 7. kontinenta.

U okviru programa proglašeno 30-godišnjice planirane organizacije Jugoslavije — u listopadu 1972. godine u Šibeniku je zasjedao Savjet za stvaranje i zaštitu djece Jugoslavije. Kao gosti Saveza u Šibenik su doputovali predsjednici i predstavnici planiranih organizacija Italija, Finske, ČSSR, SSSR, Poljske, Mađarske i Bugarske. Domačini i gosti skupu su posjetili otok Kakan. Detaljno su informirani o aktivnostima vezanim za ideju 7. kontinenta.

Piše: dr Boris KALE

te Tu je bilo govore i o zajedničkim poslovima za realizaciju ovog međunarodnog programa.

Zanimanje za 7. kontinent pokazali su i SAD, Norveška, Švedska, Austrija, SR Njemačka, Francuska, Japan i druge zemlje.

Mogli bismo iznijeti konstaticiju da je Sedmi kontinent našao pristalicu u svijetu koliko i u Jugoslaviji. Međunarodne univerzalne i kozmopolitske dimenzije pokreću potrebno je sputnici i temeljito izučiti. Svaka politizacija i ideologizacija mogla bi dovesti u pitanje egzistenciju i razvoj međunarodne kolonije na otoku Kakan. Koliko i na kakav način instalirati i manifestirati nacionalni karakter stanovnika na otoku? Kakvo je mjesto i uloga domicilne države, dokle Jugoslavije? Potkrepljati razvijati na univerzalnim vrijednostima kao općoj baštini čovječanstva.

Generalni direktor UNICEF-a sa konceptijom »7. kontinent« upoznaje poznuštu bateriju i pjevačicu Josephine Baker. Neposredno po tome gospoda Baker dočekao je u Jugoslaviju i tu ostaje od 7. do 10. listopada 1971. godine. Svakako da njen dolazak u našu zemlju nije mogao mimoći posjet otoku Kakan. Metropol djece svih kontinenata. Zašto je ova umjetnica veliki dio svog života posvetila dječi, kao njihov staratelj? Njen život prolazio je između bijede i izobilja. Sjećala se života njenih preduka, ponjavanih i siromašnih. Shvatila je da popularnost i novac ne mogu biti sami sebi svrha. Kad se to već jednom stče, potrebno je naći svrhu i cilj u što bi se učili, i imovina i slava. U svojim nastojanjima nije uviđek našezila do-

Tu bi sagradila učilište međunarodnog karaktera, u kojem bi se pedagozi kao stipendiali svojih zemalja dopunski odgojili i obrazovali u duhu Ideje univerzalnog prijateljstva i suradnje. Nestava bi trajala nekoliko mjeseci. Pored upravne zgrade »Fondacija Josephine Baker« sagradila bi sebi malu obiteljsku kuću. U tvrdavlji Sv. Nikola Fondacija bi adaptirala dio prostorija za izložbu svojih eksponata i eksponata Fondaci-

je. U razgovorima, koje je vodila s predstavnicima naše zemlje, a u kojima je sudjelovao i autor ovog rada, gospoda Baker je bila zanesena mislima o otoku na kojem će djece svijeta razbiti barjere koje dijele suvremenii svijet. Spremna je ostaviti Italiju, Švicarsku, Monako i Kataloniju, gdje ima kuće i imanja i preseliti se u Šibenik, skupa sa brojnom djeecom koju je posvojila u raznim zemljama svijeta. I bila bi najrazboritija da te djece, kojima je gospoda Baker poklonila svoju ljubav i bogatstvo, žive skupa s njom posred otoka Kakan, metropol djece svih kontinenata. Zašto je ova umjetnica veliki dio svog života posvetila dječi, kao njihov staratelj? Njen život prolazio je između bijede i izobilja. Sjećala se života njenih preduka, ponjavanih i siromašnih. Shvatila je da popularnost i novac ne mogu biti sami sebi svrha. Kad se to već jednom stče, potrebno je naći svrhu i cilj u što bi se učili, i imovina i slava. U svojim nastojanjima nije uviđek našezila do-

voljno razumijevanja za svoje humanu ideju. To je stvaralo u njoj rezignaciju pa i male krize. I evo »7. kontinenta« je u njoj vratio izbijedjelu nade, jer na ovom izuzetnom prirodnom prostoru stvara se ono o čemu ona godinama razmišlja, češne i govori.

Josephine Baker nije dočekala ostvarenje naše i svoje velike ideje o Sedmom kontinentu. Umrla je u 69. godini ne ugledavši pravu »7. kontinenta«.

Sedmi kontinent zainteresirao je Willyja Brandta i njegovu suprugu. Ona je prilikom posjeta Jugoslaviji primila delegaciju klubova »7. kontinent« osnovnih škola -Braca Albar- i -Dražeta Obradović- iz Beograda. Djeca su općim upoznavanjem zainteresirano Brandt se idejom o prijateljstvu zainteresirao i manifestirajući djece svijeta na nenaseljenom otoku Kakan. Zdušno prihvatajući ovu veliku manifestaciju obećala je članovima kluba da će o svemu što je čula i vidjela prenijeti dječi u Njemačkoj. Prilikom je i prijedlog da ona i njen sin Kralj, postanu počasni članovi Kluba 7. kontinent. Učenici su joj uručili monografiju Šibenika, grada u kojem je nastala ova zamisao, te još neke suvenire iz Šibenskog kraja.

»Sedmi kontinent« našao je u svijetu i mnogo drugih pobornika među istaknutim ličnostima, među običnim građanima a posebno među omiljdom.

(Nastavlj.)

••• PORTALI I NATPISI ŠIBENSKIH KUĆA •••

Odratz duha starih Šibenčana

Pripremio: Danilo TRIVA

Portal kuće Rossa Skradinske ul. (sada Vodice) nasuprot broja 1, način ulaz iz Ulice 12. kolovoza 1941). Otprije je stajao osmijenj u zidu dvorišta. Tada je njegova estetske doležile do većeg izražaja. Torsija pragova ne prestalo se dižu do vrha timpanona i podržavaju višek u formi žira. Od tri trake konopca jedan je debeli. Sa strana pragova dodana su po dva stupna od ručastog mramora, sa svojim bazama pridruženi u sredini, iznad čega se dižu tanki gotske hale. Dovratak je isprepletan lišćem, cvijećem i bobicama bilje zvane zrnjasto grožđe. U timpanonu dva čovjeka u visokom reljefu rastaju se nad kojim je palka. U sredini je umetnuti grb Misića — Alve, ili Kosirča — Mićića koji predstavlja lave gdje se propinje sa zvijezdama i konjsku glavu sa pličnjem knjigom. Silku izoliranog portala u svom originalnom položaju u knjizi H. Jacksona: *The shores of the Adriatic*. London 1908. 253.

Portal negdešnjih plemića Tobolovića kod crkve sv. Barbare (lijevo od crkve, poznata kao palača Rossini, Ulica 12. kolovoza 1941). Građen je u odličnom gotskom stilu. Pragovi su sa linijskom Lukovi timpanona s venjske strane imaju ures zubiča, a s nultom zavijen konop (torsiju). U sredini je krasan raskriljen orao s krunom na glavi. Pod njim je vezirka i na zavojušem štitu lav i veliko lišće. Fr. Bulić (Grb obitelji Šubića u Bulletinu di archeol. e st. dalm. 1894. 85. 90), V. Magostović (Il nuovo cronista III. 137. 140.) i do-

Trojni kombinacije na zidu kuće u Docu Obala pravobranca 28.

pisnik Izvješća centralne komisije u Beču Mittellungen der Central-Kommission, XX. Jahrg. 1894. 195) misliši su da je ovaj grb knezova Šubića, ali je Fr. Radić (St. Prosvjeti IV. br. 3-4 g. 1898.) kao i L. Bojnić dokazao da je grb Tobolovića. Nažlost je ovaj vanredno lijepi grb siromašni Ivan Rossini p. Paške g. 1894 prodao za 300 kruna baronu Natanaelu Rothchildu, bankaru u Beču, koji ga je tamo postavio na svoj zid Komadežnje građanstva i vlasti, nije ništa konstilo. Kopija koju je dao učiniti Šibenčki litograf Merko Stojčić za svoj dvorac (vila Stojčić, Ivo Lole Ribara 19) sagradena 1909. nije točna ni od veće vrijednosti. (Kopija je stajala pred ulazom u vila do 1945. a potom na obali pred izložbenom dvoranom gradskog muzeja, a sada je pospremljena u muzeju). Šibenik i danas želi za izgubljenim grbom.

U gradu Imade još 15-20 lijepih kamenih portalisa iz srednjeg vijeka u gotskom, renesansnom i baroknom stilu, ali je poseban opis srušen. O portalima pak važnih zgrada, crkava i tvrđava imam nepose podatke pa da ne duljim. Izostavljam opise Spominjem još jedino natpisa, koji se nalaze nad dovršcima stanskih kuća, a pokazuju nam kakvin su duhom disati stari Šibenčani. Radi kratkoga izostavljam imena vlasnika na čijim su kućama:

— Amor ei desiderum. Ljako monograma Krista — nad Stubama J. Culincuća 1/III, ulaz nač. iz Malog prolaza br. 1).

— Seru sed pleniss. Pace ei ballo 1856 1878 1887. — (Na grbu na ulazu u kuću Smolčić Riječka ulica).

— Fortune ei virtus vincit omnia. —

- Spes mea in Domino. —
- Parcite lingue MOCCX. — opomene Irgovcima
- Sancte Joannes Baptista ora pro me (Ulica Orgura Ninskog, nasuprot broja 3)
- Divina faveante gratia.
- Dulcior est fructus post multa penitentia datus MDCXXVIII. — (Gornji prag dverišnog portala na kraju Ulice Andrije Kačića, bb — vanjska strana)
- Dura est fratum separatio. — (II) — Separatio dura est fratum — isti prag iz prethodnog stava, unutrašnja strana, dvorana).
- Dei qui fabnator est omnium opa factum MDCCCLII. — (Na ulazu Partizanske br. 2)
- Dominus regit me. — (Gornji prag portala u Ulici Pavla Pap Šilje, nasuprot broja 13, kod zidne kapelice).
- Sit Benedictum nomen Domini in omni tempore.
- Recite faciendo nominem limeas. — (Ulica Jurja Dalmatinca nasuprot broja 9)
- Nil dulcius quam impensis tempora memo na.
- A proditoribus libra nos Domine. — (Gornji prag na ulazu u kuću u Ulici Starog kazališta br. 3)
- Dominus custodiat introitum et exitum tuum. — (Gornji prag portala u Zagrebačkoj, broj 14)
- Auxilium meum a Domino. — (u donjem redu — AD MDCCLXXXVI DIE XIIIIII. — na gornjem pragu ulaza u samostansko dvorište sv. Franje)
- Zer ea ovim natpisima ne otkriva praktična mudrost Šibenčana?
- (KRAJ)

S 14. 7. 1990.
Subota

PRVI PROGRAM
08:35 TV-kalender
08:45 -Pčelica Maja- — repriza crne serije
10:10 BOJA NOĆI, repriza
12:10 -Rute su za bogate- — serijal film (1/4)
13:00 -Svetac- — serijal film (2/6)
14:35 CIKLUS FILMOVA PREMA DJELIMA M. TWAINA -Kraljević i prešas-
16:35 Dopuna
16:55 Dnevnik 1
17:10 HRVATSKI PISCI NA TV-EKRANU M. KALEŽA -Aretar- 1. dio (86)
18:15 Sedmo čulo
18:25 Lice i prednjači Milan Pešić fotograf
18:30 Crani film
18:27 Večeras
19:30 Dnevnik 2
20:00 -Nepokoren grad- — američkiigrani film
21:20 Dnevnik 3
21:50 -Besplatni svijet- — putopisno-dokumentarna reportaža (4/4)
22:20 Sportska subota
22:40 Viješt za strane turiste
22:45 BOJA NOĆI
— Sve osim ljubavi-
— humoristička serija
— Na tajnom zadatku — serijal film (1/2)
00:45 Viješt
00:50 Pregled programa za nedjelju

P 16. 7. 1990.
onadjeljak

PRVI PROGRAM
08:50 TV-kalender
LJETNI PROGRAM
10:00 Engleski jezik, repriza (11/16)
10:30 Crani film
11:00 Viješt
LJETNI PROGRAM
11:05 Plesovi Južne Amerike
11:35 -Nolna svaštara- — serija za djecu (1/5)
LJETNI PROGRAM
12:35 U polazi za glosom: Trećnjevka
12:55 -Sicem i dušom neće- — američkiigrani film
14:30 -Korčula — grad vlastitog otkrića-
— obrazovna emisija
15:00 Crani film
15:15 -Goranove priče- — serija za djecu (8/14)
15:30 Pregled programa
15:35 Viješt
15:40 Sedmo čulo, repriza
15:50 Dopuna
16:00 BOJA NOĆI, repriza
16:00 Viješt
16:10 TV-kalender
16:20 Brojke i slova
16:40 Viješt za strane turiste
18:45 TELEISH
19:15 Crani film
19:27 Večeras
19:30 Dnevnik 2
20:05 -Ulik Venje- — dramski program, II. dio
21:30 -Svijet danas- — vanjska politika
22:00 Dnevnik 3
22:20 Viješt za strane turiste

DRUGI PROGRAM
00:25 PROGRAM PLUS
— Professionalci — serijal film
— Cheers — humoristička serija
— Izrael — dokumentarni program
00:35 Viješt
00:40 Pregled programa za utork

PRVI PROGRAM
18:45 TV-kalender
18:55 Plavi program: More
19:27 Večeras
19:30 Dnevnik
19:55 Večeras
20:00 -Fluid- — zabavne emisije
20:45 Viješt
20:50 Glažbene dragocjenosti
21:00 -I lo je ljubav- — humoristička serija
21:25 CIKLUS KINOTEKA: -Vilib mlađeš- — američkiigrani film
22:55 Dokumentarna večer
00:25 Odjava programa
— San bez granica

PONEDJELJAK, 16. 7. 1990. U 12:00 SAT

SRCEM I DUŠOM NAŠA -američkiigrani film c/b

Film "Srceem i dušom naša" govori o jednoj američkoj obitelji, a roditeljima i njihovim dvjema kćerkama, a drama nastaje kada jedna od njih sazna da je usvojeno dijete između sestera postalo malstvo i nje se junakinja piše da nije jednako voljena. Željena kao pravo dijete. To u njoj stvara nesigurnost i ona prekida sve odnose ne bi li saznala kto su joj pravi roditelji. U tom traganju ona rješava svoje probleme.

Uloga tumača: Ann Blyth, Farley Granger, Joan Evans, Jane Wyatt, Ann Dorak, Natalie Wood
Režija: David Miller

U 17. 7. 1990.
utorak

PRVI PROGRAM
08:50 TV-kalender
LJETNI PROGRAM
10:00 Engleski jezik (12/16)
10:30 Crani film
11:00 Viješt
LJETNI PROGRAM
11:05 Južnoamerički filmovi
11:35 -Nolna svaštara- — serija za djecu (2/15)
12:35 -Ova Ma- — kontakt-program
13:35 -Doktori- — serijal film (4/6)
14:30 -Muzej i galerija: Silbarsko na kožnicama
15:00 Sto djece znaju o reviju
15:30 Pregled programa
15:35 Viješt
15:40 Dopuna
15:50 PROGRAM PLUS, repriza
16:00 Viješt
16:10 TV-kalender
16:20 Brojke i slova
16:40 -Bobin osmneseti program-
— znanstveni program
16:45 Crani film
19:27 Večeras
19:30 Dnevnik 2
20:00 LOTO
20:05 -Sanjat će te posljednjim snom-
— serijal film (4/6)
21:10 -U krušnom planu-
— kontakt-program
22:10 Dnevnik 3
22:30 Viješt za strane turiste
22:35 PROGRAM PLUS
— Prolegomeno — serijal film
— Nestavimo se smijehom-
— humoristička serija
— Izrael — dokumentarni program
00:45 Viješt

DRUGI PROGRAM
19:30 Dnevnik
19:55 Večeras
20:00 Zabavni utork
21:00 Viješt
21:05 Dopuna
21:10 -Papermint shape- — španjolskiigrani film
22:50 Videoboom
23:20 Noćni program kulture
00:50 Odjava programa
— San bez granica

S 18. VII 1990.
rijeda

PRVI PROGRAM
08:50 TV-kalender
LJETNI PROGRAM
10:00 Engleski jezik (13/16)
10:30 Crani film
11:00 Viješt
LJETNI PROGRAM
11:05 Koncert Disneyland — grupe iz Friedrichshafena, I. dio
11:30 -Nolna svaštara- — serija za djecu (3/5)
LJETNI PROGRAM

12:30 -Da ugodno pride vrijeme: Arena
— junak godine, I. dio
13:00 -Elizabetin dvor- — serijal film (1/6)
14:30 -S pula po Brazilu- — obrazovna emisija
15:00 -Benja Saz i Mell Prince- — serija za djecu (1/13)
15:30 Pregled programa
15:35 Viješt

15:40 Dopuna
15:50 PROGRAM PLUS, repriza

16:00 Viješt
16:10 TV-kalender
16:20 Brojke i slova
16:40 Viješt za strane turiste
16:45 -Ljetni turizam u Austriji-
— dokumentarna emisija

19:15 Crani film
19:27 Večeras
19:30 Dnevnik 2
20:00 POKRETNE SLIKE
22:45 Dnevnik 3
23:05 Viješt za strane turiste
23:10 PROGRAM PLUS
— Monroe — serijal film, I.
— Nas dvojci — humoristička serija
— Martin Luther King-
— dokumentarni program
01:20 Viješt

DRUGI PROGRAM
18:30 Dnevnik
18:55 Večeras
20:00 MUZIČKA VEČER
21:30 Viješt
21:35 Dopuna
21:40 ZNANSTVENI FORUM
23:10 Odjava programa
— San bez granica

C 19. VII 1990.
četvrtak

PRVI PROGRAM
08:50 TV-kalender
LJETNI PROGRAM
10:00 Engleski jezik (14/16)
10:30 -He Men- — crna serija (7/13)
10:55 Crani film
11:00 Viješt
LJETNI PROGRAM
11:05 Koncert Disneyland — grupe iz Friedrichshafena, II. dio
11:35 -Nolna svaštara- — serija za djecu (4/5)
LJETNI PROGRAM
12:35 -Ova Ma- — kontakt-program
13:35 -Doktori- — serijal film (4/6)
14:30 -Muzej i galerija: Silbarsko na kožnicama
15:00 Sto djece znaju o reviju
15:30 Pregled programa
15:35 Viješt
16:00 Viješt
16:10 PROGRAM PLUS
— Autotiger — serijal film
— Santa Barbara — serijal film
— Televizijske — show program
01:20 EXTRA PROGRAM PLUS
02:20 Viješt
02:25 Pregled programa za subotu

PETAK, 20. 7. 1990. U 22:30 SA
ZANDYeva NEVJESTA - AMERIČKI IGRANI FILM

Rajna kina Piva se sedam dana prostog stoljeća u dvije sati prikazuje. Tird, matiđu časopis Zandy Alter upoznaje zrake novca sa Mannu Lund koja trazi muža vjenčaju. Ona sanja o domu, kući obiteljskom životu. Zandy želi smrtnu Prema Manni je grub nasila s njom kao se sluškjom, svoga imenom.

Ona ne pristaje na iskrci određenog dana za revnopravni zahtjev u novu prvu godinu zajedničkog života. Mnogo nevolja sukoba im se sreća.

Film je režirao poznati švedski režiser Jan Troell koji smo filmski redatelj o svome seljenskom u Americu snimljen u

— Emigranti — Nova ženja — nekoliko godina i na našem TV-predstavljanju.

Uloga Gene Hackman, Liv Ullmann, Hecker, Harry Dean Stanton.

20:55 Dopuna
21:00 Pitajte SV
22:00 Jeden autor, jedan film
22:30 -Zandyeva zaručnica- — igrački film
00:00 Odjava programa
— San bez granica

P 20. 7. 1990.
petak

PRVI PROGRAM
08:50 TV-kalender
LJETNI PROGRAM
10:00 Engleski jezik (15/18)
10:30 Crani film
11:00 Viješt
LJETNI PROGRAM
11:05 Mužička emisija
11:30 -Nolna svaštara- — serija za djecu (5/5)
LJETNI PROGRAM
12:30 -Ukroruča- — američkiigrani film
13:35 -Mroži ulice- — dokumentarna emisija
14:30 Dopuna
14:35 Znaničveni mozaik
15:05 -Ferry- — crna serija (10/13)
15:30 Pregled programa
15:35 Viješt
15:40 Dopuna
15:50 PROGRAM PLUS, repriza
16:00 Viješt
16:10 TV-kalender
16:20 Brojke i slova

Od petka 20 srpnja u 18:45
Prvi programu Filmski program Zagreb počinje emitiranje novosrpskih serija u 7 epizode pod
-LUDO LUDE LUONICA -
Radnja serije zdrav se u jednom vrtu mrim predgradu. Na varnijevi površini Cray Crescenzi pozornica neobičnih zgodba, od kojih je nevjerojatnija od prethodne.

Protagonisti su serije članovi Franki simpatična mama lata i dječak i sinovi Nils i Arne

1. epizoda:
Obitelj raspravlja o finansijama, mentari najmlađih članova su načinili — tako da su — kako se može mnogo novaca? Nagodjaju su se da je to samo neuspješnosti — Scenarij: Lennon Lidstrom
Redatelj: Tor Torsled
Uloga tumača: Anne Marie Cresswell Branström i dr.

NE RAZMIŠLJAMO

NA TAKAV NAČIN

Kao sreća nekoli, vrteći se ne prestaje, ko bi go ri, sad je ...

- TLM - Boris Kidrič? Halo!
- Da, molim.
- Načelo vas je?
- Ne
- Onda vas načinju?
- A tko je od toga i na to imun.

● Bill ste dosta dugo, stalno zapravo?

- Moguće da je u pitanju samo privid. Nikad i niti se nismo izdvajali te sredine, osim ...

● Osim što ste velika firma, ne samo po broju ljudi?

- To stoji.

● I što ste stršili iznad općinskih, republičkih i inih graničica?

- Specifičnost našeg proizvodnog programa i organizacija uopće omogućavali su nam takav status.

● Pa od puste veličine (i velikog uzleta) niste mogli vladjeti što se dogodilo "dolje", unutar općinskog okruženja?

- Nikad i nigdje mi nismo zaboravili da smo Šibenska firma. Ponašanje se prema našoj cijenilja i gospodarska snaga grada i općine kao cjelina.

● Vrijeme prošlo svršeno?

- Toga nema i ne smije biti kad je u pitanju unapređenje proizvodnog procesa, uvođenje novih tehnologija i ...

● Novi dimnjaka što grad nam učiniše "sretnim"?

- Ime i tomo llijeka, nije sve tako crno.

● Mislite da bi oni koji su nekao dobivali nagrade grade glede dogradnje dimnjaka i novih proizvodnih zamišli uopće, vrtećanjem dobivenih odličja učinili grad svjetlijim?

- Mislio sam na naše ekološke projekte i vlastiti učinak na planu čljeva okoline u prvom redu.

● Nije malo kasno?

- Nikad nije kasno.

● Nije kasno kad je kasno, već je kasno kad je kažem da je kasno - znate onu?

- Znam.

● I?

- Ništa. Namam komentara.

● Slazale se, dakle, kad to već niste sami učinili, da je neophodno, moguće i prisilno, stvaranje u općinske okvire?

- Nema razloga za nikakvu prisilu. Niti sto slično, moguće.

● Čak ni onda kad glosno mašete projektom zvanim "Comal", kao jokerom koji garantira TLM-u bolje sutra?

- Zna se što je "Comal" i što bi znatio "Comal" ne samo za TLM kao poduzeće nego i puno šire. To bi bez sumnje bio veliki korak k Europskom.

● Ali baš ta sumnja koju spomenute pobudile je kod drugih sumnju, zapravo glosno se govorka, da se navodnim izlaskom u Evropu traži izlaz za

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...